

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 276/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Gažíkom, advokátska kancelária, Bojnická cesta 7, Prievidza, vo veci namietaného porušenie základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 249/2011 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2015 doručená telefaxom a 14. apríla 2015 doplnená predložením originálu sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ústavy, základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 249/2011 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným Okresnému súdu Bratislava - vidiek [neskôr Okresný súd Bratislava III (ďalej len „okresný súd“)] v konaní vedenom pod sp. zn. V2-20 C 198/1996 domáhal proti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca“), zaplata sumy 86 006 Sk (2 854,88 €) s príslušenstvom ako finančnej čiastky požadovanej z dôvodu vyporiadania majetku združenia. Uznesením z 18. decembra 1999 okresný súd pripustil rozšírenie návrhu na sumu 108 833,90 Sk (3 612,62 €). Rozsudkom sp. zn. V-2-20 C 198/1996 z 19. januára 2004 súd prvého stupňa návrh sťažovateľa na začatie konania zamietol z dôvodu nepreukázania spoluvlastníckeho práva k sporným hnutelným veciam, z ktorých by mu vyplynul nárok na vyplatenie polovice ich hodnoty.

Krajský súd na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 8 Co 291/04 z 27. júna 2005 prvostupňové rozhodnutie v časti zamietnutia istiny 87 950 Sk (2 919,41 €) s príslušenstvom zmenil tak, že odporca bol povinný zaplatiť sťažovateľovi uvedenú istinu s príslušenstvom, a vo zvyšnej časti rozsudok okresného súdu potvrdil.

Druhostupňové rozhodnutie sťažovateľ napadol dovolaním, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 Cdo 36/2006 z 26. júla 2007 tak, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 8 Co 291/04 z 27. júna 2005 v zmeňujúcom výroku vo veci samej zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Následne krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 420/07 z 27. mája 2009 rozsudok okresného súdu V-2-20 C 198/96 z 19. januára 2004 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 14 C 62/2010 z 24. januára 2011 opäť návrh sťažovateľa zamietol, proti čomu sa sťažovateľ odvolal. Krajský súd o opravnom prostriedku sťažovateľa rozhodol napadnutým rozsudkom č. k. 3 Co 249/2011-49 z 30. októbra 2014 tak, že rozsudok okresného súdu z 24. januára 2011 potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd týmto rozsudkom a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, porušil jeho základné práva na majetok, súdnu ochranu, a prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na spravodlivé súdne konanie a ochranu majetku.

Porušenie označených práv sťažovateľ vidí v tom, že sa krajský súd vôbec nezaoberal jeho námietkami a dôvodmi uvedenými v odvolaní, *„Len ich konštatoval a uviedol, že rozhodnutie okresného súdu je správne.“*. Sťažovateľa je toho názoru, že *„krajský súd postupoval arbitrárne a svojvoľne, dôkazy si účelovo vyložil a o tých, ktoré boli v môj prospech pomlčal“*.

Sťažovateľ pokračuje, že krajský súd *„síce citoval zákonné ustanovenia, ale nepostupoval podľa nich“*. S poukazom na judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka relevantnej problematiky, sťažovateľ tvrdí, že právny názor z tejto judikatúry plynúci krajský súd *„nerešpektoval“* a ani sa s ním v rozhodnutí *„nevysporiadal“*. Podobne sa vo veci konajúce súdy *„nevysporiadali“* ani s rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *„Ivan Kanala v. Slovensko“*. Sťažovateľ je preto toho názoru, že *„... krajský súd postupoval svojvoľne nielen pri ustálení skutkového stavu a neprihliadol na dôkazy predložené v môj prospech a ani sa s nimi nevysporiadal, ale rozhodol i v rozpore s ustálenou judikatúrou a tiež sa s ňou nevysporiadal“*.

Napokon sťažovateľ dodal, že *„krajský súd rovnako ako i ostatné súdy porušili“* jeho *„právo na prejednanie veci v primeranej lehote, keď o veci konali viac ako 22 rokov“*.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na majetok a jeho ochranu podľa článku 20, právo na spravodlivé konanie podľa článku 46, právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky; a právo na spravodlivý proces podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; a právo na majetok a jeho ochranu podľa článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 3 Co/249/2011 a rozsudkom zo dňa 30. 10. 2014 bolo porušené.

2. Zrušuje sa rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. 10. 2014 pod sp. zn. 3 Co/249/2011-49.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi nemajetkovú ujmu vo výške 5.000 € a trovy konania a právneho zastúpenia na účet advokáta JUDr. Igora Gažika vo výške 355,73 EUR v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v návrhu na rozhodnutie (v petite) síce presne neoznačil základné práva obsiahnuté v čl. 20 a čl. 46 ústavy, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, a to uvedením príslušných odsekov označených článkov, avšak v texte odôvodnenia ich zreteľne konkretizoval citovaním čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, preto ústavný súd za predmet sťažnosti považoval namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ku ktorému malo dôjsť postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 249/2011 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2014, ktorý sťažovateľ považuje za svojvoľný a arbitrárny, nereagujúci na jeho námietky a dôvody uvedené v riadnom opravnom prostriedku, ktorým bolo toto konanie iniciované.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Ústavný súd v prvom rade považoval za potrebné poukázať na to, že z vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd je oprávnený preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Ústavný súd teda nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných

prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia podústavných právnych predpisov (m. m. II. ÚS 193/2010), ale úloha ústavného súdu sa obmedzuje len na kontrolu, či skutkové zistenia všeobecných súdov majú dostatočný racionálny základ, či interpretácia a aplikácia použitých právnych predpisov je v súlade s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, či právne závery nie sú v extrémnom rozpore so skutkovými zisteniami a či rozhodnutia vydané v konaniach, ktoré im predchádzali, sú riadne odôvodnené. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Podstatou námietok sťažovateľa je jeho tvrdenie o arbitrárnom a svojvoľnom postupe krajského súdu, ktorý nepostupoval v súlade so zákonom, nezaoberal sa námietkami sťažovateľa uvedenými v riadnom opravnom prostriedku, dôkazy vyložil účelovo a nevysporiadal sa judikatúrou, z ktorej podľa sťažovateľa plynie iný právny názor ako ten, ku ktorému dospel krajský súd.

Na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 3 Co 249/2011-49 z 30. októbra 2014. V jeho odôvodnení krajský súd oboznámil skutkové a právne závery prvostupňového rozhodnutia, podstatu odvolacej argumentácie sťažovateľa a vyjadrenie odporcu a následne svoj výrok, ktorým prvostupňové rozhodnutie potvrdil, odôvodnil takto:

«Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd potvrdil, pretože je vecne správny a nakoľko sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a zároveň na vyvrátenie odvolacej námietky popierajúcej potrebu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 36/2006, zo dňa 26. 7. 2007, podľa ktorého „pri skončení účasti jedného z účastníkov dvojčlenného združenia založeného podľa ustanovenia § 829 Obč. zákonníka, dochádza vždy k zániku združenia a na majetkové vyporiadanie jeho účastníkov treba aplikovať cit. ustanovenie § 841 Obč. zákonníka, a nie ustanovenie § 839 tohto zákona. Zánikom združenia nezaniká podielové spoluvlastníctvo jeho účastníkov k veciam uvedeným v ustanoveniach § 833 a § 834 Obč. zákonníka. Ak sa nedohodnú pri rozpustení združenia (zániku združenia) účastníci, môže sa ktorýkoľvek z nich domáhať zrušenia podielového spoluvlastníctva a vykonania vyporiadania na súde podľa ustanovenia § 142 Obč. zákonníka. Vlastnému vyporiadaniu účastníkov združenia musí leda predchádzať zrušenie spoluvlastníctva účastníkov dohodou alebo rozhodnutím súdu. Ak nedošlo k zrušeniu spoluvlastníctva, nemožno ani vyhovieť žalobe na zaplatenie žalovanej sumy. V prejednávanej veci to potom znamená, že aj keby označené vozidlá boli v spoluvlastníctve účastníkov, bez predchádzajúceho zrušenia tohto spoluvlastníctva (ak medzičasom nedošlo k jeho zániku iným spôsobom) nemožno vyhovieť žalobe na zaplatenie žalovanej sumy pri posudzovaní uplatneného nároku ako nároku na majetkové vyporiadanie účastníkov združenia v zmysle ustanovenia § 841 Obč. zákonníka.“

V predmetnej veci sa účastníci pri zániku združenia a ani po tomto zániku nedohodli na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k žeriavu s prívesom (zánikom združenia uvedené podielové spoluvlastníctvo nezaniklo). Medzičasom však došlo k jeho zániku iným spôsobom (nadobudnutie vlastníckeho práva ku žeriavu a prívesu vydržaním; [REDACTED] dňa 12. 11. 1996 a [REDACTED] dňa 4. 3. 1997) a preto bolo možné pristúpiť k majetkovému vyporiadaniu účastníkov združenia.

Názor navrhovateľa, že bolo potrebné žeriav (zrejme aj s prívesom) oceniť ku dňu zániku združenia, kedy žeriav existoval s tým, že neskorší svojvoľný predaj odporcom na tom nič nemení, je v rozpore s právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v predmetnej veci. Ak ku dňu zániku združenia podielové spoluvlastníctvo účastníkov

k žeriavu s prívесom existovalo a bolo ho potrebné najskôr zrušiť a vyporiadať, je hodnota žeriavu s prívесom ku dňu zániku združenia, rovnako ako hodnota opráv a vlastných prác, pre celkové vyporiadanie majetku získaného výkonom spoločnej činnosti združenia irelevantná. Súd prvého stupňa potom správne postupoval, keď vzhľadom na zánik podielového spoluvlastníctva účastníkov k žeriavu s prívесom iným spôsobom zohľadnil kúpnu cenu ako výnos získaný z vecí, ktoré boli v podielovom spoluvlastníctve pri celkovom vyporiadaní majetku získaného výkonom spoločnej činnosti združenia v zmysle § 841 Obč. zákonníka.

Odvolacie námietky navrhovateľa týkajúce sa nepreukázania výšky provízie vyplatenej pri kúpe žeriavu s prívесom výpoved'ou svedkyne [REDACTED] a existencie konkludentnej dohody medzi účastníkmi v tom, že žeriav ostane odporcovi, ktorý z neho vyplatí navrhovateľa, nemajú žiaden vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Pri existencii podielového spoluvlastníctva bolo totiž potrebné najprv jeho zrušenie a vyporiadanie (alebo jeho zánik iným spôsobom) a až následne bolo možné vykonať vyporiadanie majetku získaného výkonom spoločnej činnosti združenia; samotná provízia a ani celková nadobúdacia hodnota žeriavu a prívесu tak nemajú priamy a bezprostredný súvis so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva a ani na následné vyporiadanie majetku získaného výkonom spoločnej činnosti združenia. Odvolací súd však nad rámec uvedeného poukazuje na tvrdenie samotného navrhovateľa vo vyjadrení k dovolaniu zo dňa 2. 1. 2006, podľa ktorého „všimné“ za kúpu žeriavu s prívесom bolo poskytnuté vo výške 35.000,- Sk. Navrhovateľom tvrdená konkludentná dohoda medzi účastníkmi v tom, že žeriav ostane odporcovi, ktorý z neho vyplatí navrhovateľa, by ani v prípade jej preukázania nepredstavovala dohodu účastníkov o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov k žeriavu. Ako uviedol súd prvého stupňa, náležitosťou takejto dohody by bolo mimo určenia výlučného vlastníka aj určenie ceny, čo však preukázané nebolo.»

Pretože druhostupňový súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a konštatoval správnosť jeho dôvodov, ústavný súd považoval za potrebné oboznámiť sa aj s obsahom rozsudku okresného súdu č. k. 14 C 62/2010-22 z 24. januára 2011, z odôvodnenia ktorého vyplývajú tieto relevantné skutočnosti:

„Spornou medzi účastníkmi sa stala práve výška odpredajnej ceny, ktorú navrhovateľ žiadal, aby bola zohľadnená v súvislosti s vyporiadaním, keď poukazoval na znalecký posudok a poukazoval na všeobecnú cenu autožeriavu... a... prívesu... Treba v tejto súvislosti konštatovať, že podstatnou náležitosťou na uzavretie dohody o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva sú zhodné prejavy vôle spoluvlastníkov ohľadne toho, kto sa má stať výlučným vlastníkom veci a za akú cenu. V konaní nebolo preukázané uzavretia takejto dohody. Naopak bolo preukázané, že odporca sám predal autožeriav aj s prívesom tretím osobám... Ak teda navrhovateľ sa nedohodol s odporcom na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva najmä na výške ceny, mal možnosť podať žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takúto žalobu však navrhovateľ nepodal. Pokiaľ sa navrhovateľ dozvedel, že odporca sám predal autožeriav a príves bez toho, že by s ním platne uzatvoril dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, mal možnosť podať žalobu o neplatnosť takýchto kúpnopredajných zmlúv, a to z titulu svojho spoluvlastníctva. Navrhovateľ takúto žalobu nepodal. Vzhľadom na uvedený skutkový stav, ako i právny záver Najvyššieho súdu SR vyslovený v súvislosti s vyporiadaním združenia, keď podmienkou podania žaloby o vyporiadanie je ukončenie spoluvlastníctva vecí, ktorých účastníci získali počas trvania združenia, súd teda skúmal, či vôbec došlo k zrušeniu spoluvlastníctva...

... Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že vlastníkami vecí, a to autožeriavu a prívesu sa stali [REDACTED] a [REDACTED], ktorí s odporcom uzavreli písomné kúpne zmluvy. Bez ohľadu na to, či uvedené písomné kúpne zmluvy boli platne uzavreté vzhľadom na to, keď uvedené veci boli v tom čase v spoluvlastníctve, nadobudli vlastnícke právo vydržaním podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákona... Nadobúdatelia mali uzavreté kúpne zmluvy s osobou, ktorá bola vedená ako držiteľ v technickom preukaze motorového vozidla a boli teda dobromyseľní, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, žeby tieto osoby sa mohli domnievať, že uvedené autožeriav a valníkový príves v čase uzatvárania kúpnej zmluvy sú v spoluvlastníctve. Vznikom tohto vlastníckeho práva muselo dôjsť i k zániku spoluvlastníctva účastníkov konania, a to podľa zásady, že každá vec môže mať iba jedného vlastníka, resp. viac spoluvlastníkov, pričom ich spoluvlastnícke podiely nesmú prevyšovať jednu celú. Nakoľko došlo k zániku spoluvlastníctva k veciam nadobudnutým pri spoločnej činnosti združenia, nič nebránilo tomu, aby súd združenie vyporiadal.

... Do vypořádania združenia za danej situácie treba zahrnúť i výnos získaný z vecí, ktoré boli v spoluvlastníctve. Tento predstavuje výnos z titulu odpredaja autožerjavu a privesu v hodnote 110.000 Sk. 110.000 Sk + ostatné príjmy 8.866 Sk predstavujú sumu 118.866 Sk : 2 = 59.430 Sk, t. j. podiel na každého účastníka združenia pri zániku združenia. V konaní mal súd za preukázané, že odporca vyplatil titulom vypořádania združenia navrhovateľovi sumu 81.308 Sk. Túto skutočnosť odporca potvrdil... Vzhľadom na uvedené súd ďalší finančný nárok z titulu vypořádania združenia zo strany navrhovateľa zamietol. Záverom súd poukazuje na to, že odpredajná cena autožerjavu a privesu je primeraná sume, za ktorú účastníci i zakúpili autožerjav a prives, keď tento zakúpili za 112.000 Sk a tento odpredali po cca 6-tich mesiacoch za sumu 110.000 Sk, pritom v konaní, a to najmä z účtovníctva účastníkov nebolo preukázané, žeby účastníci vynakladali na opravu a údržbu autožerjavu a privesu vyššie finančné čiastky. Súd poukazuje na to, že primeranou náhradou v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákona sa rozumie náhrada, ktorá predstavuje príslušný podiel ceny, za ktorú by bolo reálne možné predat' celú vec, treba ju chápať ako hodnotový ekvivalent umožňujúci podľa miestnych podmienok obstaranie obdobnej veci (R 15/99), skúmanie možnosti reálnej predajnej ceny veci sa preukáže v prípade predaja tejto veci, pričom pokiaľ má dôjsť k zisteniu tejto ceny prostredníctvom znaleckého posudku, tak tento sa spravidla môže iba bližšie k takejto reálnej hodnote. V danom prípade došlo k reálnemu odpredaju veci za reálnu cenu, teda za cenu primeranú podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákona. V konaní nebolo preukázané, žeby odporca pri predaji týchto veci konal účelovo, bolo i v jeho záujme veci speňažiť v čo najvyššej sume. Z uvedených dôvodov súd napriek iným hodnotám stanoveným v znaleckých posudkoch túto sumu považoval za primeranú. Okrem toho prvostupňový súd v tejto súvislosti poukazuje, že nie je jeho úlohou posudzovať primeranosť predaja veci v konaní o vypořádanie majetku združenia, ale je jeho úlohou iba reálne existujúci majetok rozdeliť, v danom prípade rovným dielom.“

Rozhodnutie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského

súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti (svojevôli) napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Ústavný súd poznamenáva, že dôvody rozsudku krajského súdu (nadväzujúce na odôvodnenie prvostupňového rozsudku) sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojevôle, nevyhodnocuje nové právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základného práva na vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu

Ako z obsahu sťažnosti vyplýva, porušenie základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy), resp. práva na ochranu majetku (čl. 1 dodatkového protokolu) sťažovateľ odvodzuje od porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), prípadne práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru). Keďže však v danom prípade ústavný súd nezistil, že by sa krajský súd napadnutým konaním alebo napadnutým rozsudkom dopustil zásahu do práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť zo strany druhostupňového súdu ani k porušeniu práv hmotného charakteru podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, preto ústavný súd

sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu síce stručne, ale zreteľne namieta primeranosť lehoty, ktorá uplynula od podania jeho návrhu na začatie konania do právoplatného rozhodnutia vo veci. Tá predstavovala 22 rokov.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 172/05) vyplýva, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje ochrana len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už k porušovaniu označeného základného práva nedochádzalo, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ako zjavne neopodstatnenú. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je totiž odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci.

V súvislosti s tým ústavný súd už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd vo veci sťažovateľa naposledy meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 3 Co 249/2011-49 z 30. októbra 2014, ktorým potvrdil

rozsudok okresného súdu sp. zn. 14 C 62/2010 z 24. januára 2011. Od uvedeného dátumu už krajský súd vo veci samej nekoná, a keďže ďalší postup ani úkony vo veci už vykonávať nemôže, preto je potrebné vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako na takú, v ktorej ústavná úloha krajského súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľa skončila označeným rozhodnutím vo veci samej za predpokladu, že toto rozhodnutie bude napokon konečným.

Je teda zrejmé, že krajský súd už v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (9. apríla 2015) nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom priebeh napadnutého konania ovplyvniť. V čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prieťahom nedochádzalo. Preto je potrebné považovať sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (prejednanie záležitosti v primeranej lehote), za zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 275/06, IV. ÚS 119/2011, III. ÚS 153/2013), čo bolo dôvodom jej odmietnutia podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v petite, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, a teda vyhovením sťažnosti (pozri čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy), k čom v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2016